

SZÁKSZENDI HÍRMONDÓ

SZÁKSZEND KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

Weöres Sándor: Valse Triste

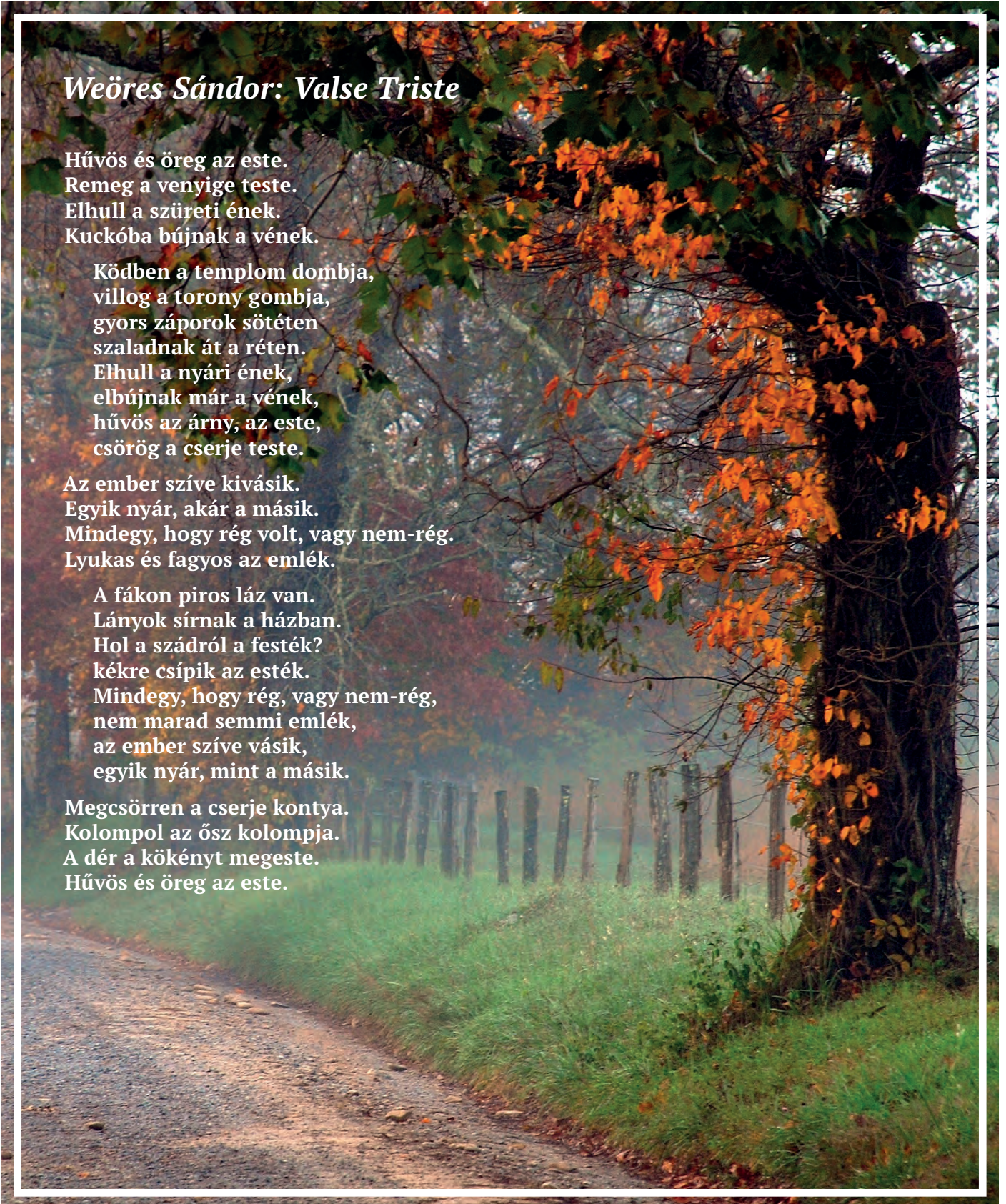
Hűvös és öreg az este.
Remeg a venyige teste.
Elhull a szüreti ének.
Kuckóba bújnak a vének.

Ködben a templom dombja,
villog a torony gombja,
gyors záporok sötétben
szaladnak át a réten.
Elhull a nyári ének,
elbújnak már a vének,
hűvös az árny, az este,
csörög a cserje teste.

Az ember szíve kívásik.
Egyik nyár, akár a másik.
Mindegy, hogy rég volt, vagy nem-rég.
Lyukas és fagyos az emlék.

A fákon piros láz van.
Lányok sírnak a házban.
Hol a szádról a festék?
kékre csípi az esték.
Mindegy, hogy rég, vagy nem-rég,
nem marad semmi emlék,
az ember szíve vásik,
egyik nyár, mint a másik.

Megcsörren a cserje kontya.
Kolompol az ősz kolompja.
A dér a kökényt megeste.
Hűvös és öreg az este.

módosítására irányuló eljárásokat megindítsa és lefolytassa abban az esetben, ha egyrészt a Beruházó vállalja, hogy a hivatkozott eljárások költségeit megfizeti, valamint benyújtja az érintett eljárások megindítását alátámasztó dokumentumokat az Önkormányzat részére. Tehát a jövőben a képviselő-testület a hatósági eljárások megindításának kérdését napirendre tűzi, amikor a döntéshez szükséges minden információ a rendelkezésére áll.

Oroszlány Város Önkormányzata döntött arról, hogy a Káptalanfüredi Gyermektábor fejlesztésére vonatkozó igény kerüljön benyújtásra a Versenyképes Járások Programban. Oroszlány Város Önkormányzatának a támogatási igény benyújtásához kapcsolódóan konzorciumi együttműködési megállapodást szükséges kötnie a projektben résztvevő településekkel (Oroszlány, Bokod, Dad, Kecskéd, Kömlőd, Szákszend). A testület támogatta a megállapodás aláírását.

Június 18-án tartotta a nyári szünet előtti utolsó ülését a testület. A Szákszendi Sportegyesület, az Evangélikus Egyházközség és az Amicitia Kft. az általuk szervezett táborok lebonyolításához kérték, hogy az önkormányzat tálalókonyháján történjen az étkeztetés. Az Amicitia Kft. kérte, hogy a tánc-tábor a Faluházban tarthassa meg. A képviselő-testület a kérelmeket támogatta. A Faluház kamerarendszer korszerűsítésére a polgármester kért ajánlatot a kamerákat üzemeltető LNL Group Solutions Kft.-től. A testület elfogadta a LNL Group Solutions Kft. (székhely: 8800 Nagykanizsa, Király u. 9-11.) ajánlatát 787.000 Ft + ÁFA áron. Az önkormányzati intézményeknél és a buszmegállókban zöldterület kezelésre elfogadta a testület Mayer Ferenc egyéni vállalkozó ajánlatát, havi bruttó 129.000 Ft áron.

Felmerült az igény, hogy egész évben lehetőség legyen a száraz kerti hulladék égetésére. A kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok a következők július 1. napjától:

– A kórokozóktól és kártevőktől mentes avar és kerti hulladékot hasznosítani kell, vagy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás keretében a közszolgáltatónak át kell adni. A hasznosítás lehetőségének hiányában az ingatlantulaj-

donon keletkező avar és kerti hulladékot el lehet égetni. Az égetés szabályos végrehajtása az ingatlan tulajdonosának vagy használójának – kétség esetén az ingatlan ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonosának – kötelezettsége.

- Az égetés kizárólag szélcsendes időben, a tűzvédelmi szabályok szigorú betartásával, nagykorú személy folyamatos felügyelete mellett, az égetendő avar és kerti hulladék száraz állapotában, a környezet, illetve a környezetben élő lakók zavarása nélkül végezhető.
- Nagy mennyiségű füstöt termelő nedves avar és kerti hulladék égetése tilos.
- Az égetés során a helyben - telken belül és az azt határoló közterületen - keletkezett avar és kerti hulladék semmisíthető meg. Az égetés folyamatának gyorsítására éghető folyadék (különösen: benzin, gázolaj), légszennyező vagy bűzös segédanyag nem használható.
- Az égetést saját tulajdonú telken belül kell végezni, közterületet e célra igénybe venni tilos.
- Az avar és kerti hulladékkal együtt semmilyen más hulladék nem égethető.

– **A kerti hulladék nyílttéri égetésére a belterületen hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton naponta egy alkalommal, maximum 4 óra időtartamig, 9.00–19.00 óra közötti időszakban kerülhet sor. Más napon és más időpontban az égetés tilos.**

– Tilos az égetés párás, ködös, esős, erősen szeles időjárás esetén.

– Nem végezhető égetés:

- a) a település területére is érvényes, központosan elrendelt tűzgyújtási tilalom ideje alatt,
- b) munkaszüneti és ünnepnapokon,
- c) minden év július 1. és augusztus 31. napja közötti időszakban.

– A szabadban végzett tűzgyújtás, tüzelőberendezés használata kizárólag a jogszabályokban meghatározott tűzvédelmi követelmények és műszaki mentéssel kapcsolatos feladatok szigorú betartásával történhet.

Szákszend Község Önkormányzata költségvetési rendelete 1.300.000 Ft forrást biztosít a tanévkezdési támogatás nyújtására. A képviselő-testület ren-

deletben határozta meg a jogosultak körét és az adható támogatás összegét.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény határozza meg a polgármester illetményét és költségterítését. Július 1. napjától változik az illetmény és költségterítés összege. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény a polgármester illetményének és költségterítésének mértékét konkrétan rögzíti, az attól való eltérésre nincs jogszabályi lehetőség. A polgármester 2025. július 1. napjától havi bruttó 1.334.700,- Ft illetményre jogosult, valamint havi bruttó 200.205,-Ft költségterítésre.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény értelmében a társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíját a képviselő-testület állapítja meg úgy, hogy az nem haladhatja meg a társadalmi megbízatású polgármester tiszteletdíja 90%-át, amely 600.629 Ft. A Képviselő-testület Klestenitz Miklós társadalmi megbízatású alpolgármester tiszteletdíját bruttó 333.683 Ft-ban állapította meg. A költségterítés összegét bruttó 50.052,-Ft-ban állapították meg 2025. július 1. napjától. Klestenitz Miklós alpolgármester lemondott tiszteletdíjának teljes összegéről.

A képviselő-testület tervei között szerepel a településen két játszótér kialakítása. Először a Fő utca – Csillag utca – Kossuth Lajos utca kereszteződésben a Szákszend belterület 257/4 helyrajzi számú ingatlanon alakított ki az önkormányzat játszótérteret. A játszótéri eszközök beszerzésére az Acer Kft. ajánlatát fogadták el 3.360.000 Ft+ÁFA áron.

Fodorné Pintér Veronika igazgató elkészítette a Szákszendi Kiskuckó Napközi Otthonos Óvoda 2024. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, amelyet a képviselő-testület elfogadott.

Ajánlom a lakosság figyelmébe a település honlapját (www.szakszend.hu), ahol a képviselő-testület által meghozott rendeletek és normatív határozatok ki vannak hirdetve, valamint az előterjesztésekhez, határozatokhoz tartozó mellékletek is elérhetőek.

*Kovács Laura
kirendeltségvezető*

TANÉVKEZDÉSI TÁMOGATÁS

Szákszend Község Önkormányzata képviselő-testülete 12/2025. (VI. 20.) rendeletével egyszeri tanévkezdési támogatásban részesítheti, aki

- a Szákszendi Öveges József Általános Iskola 1–8. osztályos tanulója,
- nyolc- és hatosztályos képzést biztosító oktatási intézmény 5–12. évfolyamán tanuló diák,
- közép fokú iskola nappali oktatási munkarendje szerint 9–13 évfolyamon tanul, 20. életévét még nem töltötte be,
- felsőoktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója számára is, amennyiben 25. életévét még nem töltötte be, valamint
- gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézménybe járó tanulónak, amennyiben 25. életévét nem töltötte be.

A tanévkezdési támogatás vagyoni helyzettől függetlenül jár. Minden esetben feltétel, hogy a jogosult Szákszenden életvitelszerűen tartózkodik.

A támogatás kifizetésének feltétele kérelem benyújtása, amely elérhető az Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal Szákszendi Kirendeltségén (2856 Szákszend, Száki utca 91.).

A kérelmek **2025. szeptember 1. és szeptember 30.** között nyújthatók be a kirendeltségen.

A határidő elmulasztása jogvesztő.

A kérelemhez felsőfokú oktatási intézménybe járó hallgatóknak mellékelni kell hallgatói jogviszony igazolást.

A támogatás összege:

- általános iskolás tanuló esetén: 10.000,- Ft/fő,
- nyolc- és hatosztályos képzésen tanuló diák esetén: 10.000,- Ft/fő,
- közép fokú oktatási intézmény tanulója esetén: 10.000,- Ft/fő,
- speciális oktatási intézmény tanulója esetén: 20.000,- Ft/fő,
- felsőfokú oktatási intézmény hallgatója esetén: 20.000,- Ft/fő.

A támogatás kifizetése készpénzben történik. A támogatás folyósítása 2024. október 13. és október 17. napja között történik.

Kérdés esetén állunk szíves rendelkezésükre személyesen a kirendeltség épületében ügyfélfogadási időben, telefonon pedig a 34/371-524-es telefonszámon!

*Kovács Laura
kirendeltségvezető*

SZÁKSZEND KÖZSÉGÉRT KITÜNTETÉSEK

Szákszend Község Önkormányzata képviselő-testülete 5/2024. (III. 22.) rendeletével döntött községi kitüntető díjak alapításáról. A képviselő-testület méltó módon kívánja elismerni azon személyek, szervezetek és közösségek munkáját, akik, vagy amelyek tevékenységükkel hozzájárulnak Szákszend község jó hírnevének öregbítéséhez, maradandóan és kimagaslóan gazdagították a település értékeit, ápolják és őrzik hagyományait, munkájukkal, példamutatásukkal hozzájárultak a település fejlődéséhez.

Szákszend Község Ifjú Tehetsége Díj kitüntetés azon 30. életévét be nem töltött személyeknek adományozható, akik országos vagy nemzetközi versenyeken kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, a fizikai, illetve a szellemi teljesítmény területén példát mutattak, a közösségért végzett munkájukkal hozzájárultak a község fejlődéséhez.

*A képviselő-testület a lovassportban elért kiemelkedő eredményeért „Szákszend Község Ifjú Tehetsége Díj” kitüntetést adományozott **Felső Izabellának.***

Izabella mindössze kilenc éves, de már számos versenyt nyert. 2022-től tagja az Univerzum Lovas Klub Etei Sportegyesületnek. A Komárom-Esztergom Vármegyei Szabadidős Döntőn 2023-ban futószerű 1. versenyszámban II. helyezést, futószerű 2. versenyszámban II. helyezést ért el. Budapesten a Kincsem Parkban 2023-ban futószerű 1. versenyszámban I. helyezést, futószerű 2. versenyszámban I. helyezést ért el. 2024-ben ismét Komárom-Esztergom Vármegyei Szabadidős Döntő ügyességi versenyszámban II. helyezést ért el, díjlovaglás

versenyszámban II. helyezést ért el. Összesen kilenc kupával büszkélkedhet.

*A képviselő-testület a közösségért végzett kiemelkedő munkájáért „Szákszend Község Ifjú Tehetsége Díj” kitüntetést adományozott **Palotai Eszternek.***

Eszter családjával a településen él, mindennapi oktató-nevelő munkájával a település szellemi életének közvetlen meghatározó személyisége. Pályakezdőként kezdte munkáját, majd osztályfőnöki feladatokkal bízta meg az iskola vezetése. Osztályfőnökként még az ÖKO munkacsoport tagjaként az alsós munkaközösség vezetőjeként az intézmény meghatározó pedagógusa. Feladatait odaadóan és pontosan látja el. Gyermek iránti türelmes és segítőkész. Örökös ÖKO iskolaként kiemelten fontos feladatának tartja, hogy a tanulói ennek szellemében növekedjenek. Eszter kezdeményezésével sikerült „Madárbarát” iskolává válniuk. Sokrétű, univerzális, kedves személyiség.

Szákszend Község Szolgálatáért Díj olyan személyeknek adományozható, akik

- a község közéletében köztisztviselői, közalkalmazotti és pedagógusi szolgálatban kiemelkedő munkát végeztek és tevékenységükkel, szellemi alkotásukkal hozzájárultak a község fejlődéséhez,
- kiemelkedő tevékenységet folytattak a kultúra területén,
- a község egészségügyi ellátása érdekében kiemelkedő tevékenységet kifejtő orvosként, ápolónőként, asszisztensként, az egészségügyi ellátást szervező és kiszolgáló dol-

gozóként a szakma és a lakosság megbecsülését vívták ki, vagy

- d) szolgálati jogviszonyukban a község közigazgatási területén teljesítenek vagy teljesítettek szolgálatot a bűnüldözés, tűzoltás és közbiztonság területén.

A Szákszend Község Szolgálatáért Díj azoknak a személyeknek adományozható, akik tevékenységüket legalább 10 éven keresztül végezték.

*A képviselő-testület a község közéletében köztisztviselőként végzett kiemelkedő munkájáért „Szákszend Község Szolgálatáért Díj” kitüntetését adományozott **Dobroczi Bernadett Csillának**.*

Bernadett az Oroszlányi Közös Önkormányzati Hivatal Szákszendi Kirendeltség dolgozója, köztisztviselő. Tősgyökeres szákszendi. Családot is szülőfalujában alapított, két kislány édesanyja. Pénzügyi vonalon képezte magát már felnőtt korában. Így lett pénzügyi ügyintéző az önkormányzatnál. Szakmai tudása, felkészültsége, hitelessége elismert munkahelyén. Körültekintő, pontos, precíz, megbízható munkaerő. A képviselő-testületet minden alkalommal hitelesen, szolid alázattal, elhivatottan tájékoztatta a költségvetésről, annak változásairól. Munkája naprakész, a törvényesség szem előtt tartásával dolgozik.

*A képviselő-testület a község kulturális életében és a szociális ellátásban végzett kiemelkedő munkájáért „Szákszend Község Szolgálatáért Díj” kitüntetését adományozott **Takács Gyöngyinek**.*

Gyöngyi kis falunk szülötte. 1985 óta Szákszenden közalkalmazottként dolgozik. Egész életében a faluközösség szolgálatáért tanult és tevékenykedett. Községi és Iskolai könyvtárosként megbecsült és a gyerekek által is tisztelt tagja volt a falu kulturális életének. Gyermekvédelmi és Gyermekjóléti, valamint Családsegítő tevékenysége megyszerte elismert szakemberré tett. 2019-től a Szákszendi Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ vezetője és Szákszendi Bölcsőde irányítója. Az Idősek nappali ellátásában odaadóan, lelkiismeretesen, nagy empátiával, körültekintően végzi munkáját.

*A képviselő-testület a pedagógusi szolgálatban végzett kiemelkedő munkájáért „Szákszend Község Szolgálatáért Díj” kitüntetését adományozott **Fekete Józsefnek**.*

Fekete József a Szákszendi Öveges József Általános Iskola nyugalmazott tanára. Pályáját 1968-ban tanítóként kezdte, később orosz nyelvből szakosodott. Nemzedékek tanár bácsija volt 40 évig. Hivatástudatánál, hivatása szereteténél csak gyermekszeretete volt nagyobb. Élete során megtapasztalta a pedagógiai munka ezer örömét, de árnyoldalait is. Végig járta a ranglétrát, a napközi otthon vezetésétől az úttörőcsapat vezetéséig odaadóan pedagógiai alázattal. Évtizedeken keresztül tanította diákjait önzetlenül, gondoskodó szeretettel a nyári táborokban is. Kitűnő pedagógiai érzéssel, türelemmel és szeretettel nevelt tanulókat, tanítványból lett kollégát egyaránt. Munkásságát elhivatottság, emberség, kitartás, alázatosság jellemezte.

A Szákszend Községért Elismerés Szákszend Község Önkormányzata képviselő-testülete által adományozható legmagasabb díj. Azon személynek vagy szervezetnek adományozható, akik (amelyek) Szákszend községért végzett több éves önzetlen munkájukkal a község és lakosság számára kiemelkedőt és maradandót alkottak, és ennek révén a község értékeit növelő, hírnevét öregbítő eredményeket értek el.

*A képviselő-testület a 2025. évben Szákszend községért végzett kiemelkedő munkájáért „Szákszend Községért Elismerés” kitüntetését adományozott **Valkó Jenőnek**.*

Valkó Jenő nyugalmazott polgármester. Szülőföldjéért nyugdíjazásáig több cikluson keresztül maradandót alkotott az özszeépült két falu, Szák és Szend, 1984-től Szákszend lakossága számára. Odaadó, körültekintő, önzetlen, kitartó munkájával valósult meg a községben a csatornázás, a vezetékes telefon bevezetése, a vezetékes gáz kiépítése, járdák, árkok felújítása, az új iskolaszárny felépítése, a Faluház, a temetői ravatalozók megvalósítása. Ezek révén a község értékeit növelve, hírnevét öregbítve méltán kiérdemelte Szákszend Községért Elismerést. További nyugdíjas éveire jó egészséget kívánunk.

ÓVODAI BESZÁMOLÓ

- ❖ Az elmúlt időszak ismét aktívan és élményekkel telt óvodánkban.
- ❖ Lelkesen készültünk a falunapra és a ballagásra is. Egy vidám country táncot tanultunk be, amelyet nagy örömmel mutattunk be mindkét eseményen. A tánc nagy sikert aratott, a gyerekek ügyesen szerepeltek, mindenki büszke lehetett rájuk.
- ❖ Június 6-án 18 kisgyermek búcsúzott el óvodánktól egy megható, családias hangulatú ballagás keretében. Könnyes szemekkel, de boldog szívvel engedjük útjukra a nagycsoportosokat, kívánva nekik sok sikert és örömteli iskolás éveket.
- ❖ A családokkal közös óvodai kirándulásunkat az Abdai Avalon Lovasudvar és Élményparkba szerveztük, ahol valóban minden megtalálható volt, amire egy kisgyermek csak vágyhat. Lovaglás, állatsimogatás, quadozás,

traktor vontatta kisvonat és egy hatalmas játszótér is várta a kicsiket. Az időjárás is a kegyeibe fogadott bennünket, így egy igazán tartalmas és szórakoztató napot tölthetünk együtt. Ezt az élményt is köszönjük a szülői munkaközösségnek.

❖ A 2025/26-os nevelési évet szeptember 2-án kezdjük, sok szeretettel várjuk vissza régi óvodásainkat, valamint az újonnan érkező kicsiket is.

❖ A szülőket pedig az első szülői értekezletre hívjuk és várjuk augusztus 28-án, csütörtökön 16:30-kor.

❖ Mindenkinek kellemes nyarat, jó pihenést kívánunk!

Fodorné Pintér Veronika

ÖVEGES CSICSERGŐ

Az iskola életében ismét eltel egy év. Június egyik legmelegebb napján búcsúztattuk el végzős diákjainkat és tanévet zártunk.

Nagyon tartalmas és tanulmányi munkát tekintve nagyon eredményes évet zárhattunk. Valamennyi tanulónk teljesítette a tanévet. Pótvizsgáznia senkinek sem kell. A kis elsőseink szöveges értékelést, a felsőbb évesek „igazi” bizonyítványt kaptak.

Az iskola tanulmányi átlaga kiemelkedően szépen alakult, 4,2 lett. Az elért eredmény mögött nagyon sok munka, biztatás, dicséret, kitartás, nem egyszer küzdelem volt gyerek, szülő, pedagógus részéről; de olvasva a bizonyítványokat úgy gondolom megérte a sok fáradtság.

Igazgatói dicséretben egész éves kitartó munkájáért, országos, megyei versenyen való részvételéért, az iskola nevének öregbítéséért 6 tanuló részesült.

Kitűnő bizonyítványt 6 tanuló kapott:

- Péter Izabella 2. osztály
- Tóth Panni 2. osztály
- Katona Fanni 4. osztály
- Nyikos Réka 4. osztály
- Reminyusz Benett 4. osztály

- Musitz Anna 7. osztály

Jeles bizonyítványt 7 tanuló vehetett át:

- Nemes Balázs 2. osztály
- Gyurcsik Jázmin 4. osztály
- Hajós Báborka Dóra 5. osztály
- Horváth Nikolett Kármén 5. osztály
- Kaluha Kamilla 5. osztály
- Samu Zselyke 6. osztály
- Kosztolánszki Hanna 8. osztály

Osztályfőnöki dicséretet 27 diák, szaktanári dicséretet 55 tanuló kapott.

Az újság hasábjain egész éven át tudósítottam kiemelve egy-egy programot, ami csak néhány volt a sok közül, amelyet szerveztünk vagy amelyen részt vettünk a gyerkőcökkel. Még az utolsó hónap is bővelkedett izgalmas, érdekes rendezvényekkel. Bekapcsolódtunk a *Kihívás napja* településszintű programba május utolsó hetében.

Papír- és elektronikai gyűjtést szerveztünk a tanév végén ismét a tavalyi év végéhez hasonlóan, amikor házhoz mentünk a kötegelt papírért. Felkészülten érkezünk arra a megmérettetésre, vetélkedőre, amelynek témája idén hazánk, a csodálatos Magyarország volt.

A Szülői Munkaközösség által szervezett gyereknapi ismét szuper jól sikerült. Az év végi osztálykirándulások igazi közösségépítésről szóltak, maradandó, szép élményeket hagyva minden résztvevőben, amire jó lesz majd visszaemlékezni.

Rendhagyó programunkat, a *Ruhabörzét*, ismét megszerveztük. Az évet hagyományosan a „Sárkányeregető” nyári táborunkkal zártuk.

A település életében több programon is részt vettünk, bekapcsolódtunk. Rendezvényeken ünnepi műsorainkkal, szereplésekkel gazdagítottuk a közösséget.

Köszönöm az iskola tanulóit és dolgozóit nevében minden segítő szülőnek, a külsős partnereinek a közvetlen

és a közvetett támogatását, a közös munkát, a hatékony együttműködést.

A sorokat olvasva, sajnos vészesen fogynak a vakáció még megmaradt napjai, ezért kívánom, hogy minden nebulónk töltse pihenéssel, feltöltődéssel az augusztusi napokat. Szeptemberben mindenkit visszavárunk!

A tankönyvosztásról, tanszerlistáról, tanévkezdésről az iskola honlapján, az oveges.szakszend.hu honlapon tájékozódhat részletesebben. Kedves Olvasó, látogasson el oda is!

Palotainé Papp Éva
igazgató

BÖLCSŐDEI ÉLET

A bölcsőde életében elérkezett a II. félév. Izgalmas programok színesítették mindennapjainkat. Ebből kiemelnénk néhány pillanatot:

- ❖ Márciusban Falusi Tamás asztalos szakember, aki a szomszédságban lakik, megajándékozta bölcsődénket egy konyhaszekrényel.
- ❖ Egy kezdeményezés keretein belül készítettünk egy kőiglyót, akit Gedeon néven ismertetek meg. Ahhoz, hogy növekedhessen vártuk, és továbbra is várjuk a szebbnél szebb köveket.
- ❖ Föld napja alkalmával fákat és tujákat ültettünk a gyerekekkel a bölcsőde udvarra, melyek helyének előkészítéséhez Paveszka Martin nyújtott segítséget.
- ❖ A gyerekek nagy izgalommal várták a következő napokat, hiszen elérkezett a hűsvét.

❖ Kültéri játékokkal gyarapodott az udvar, focikapu, labdák és homokozó szett.

❖ A palacsinta pénzből vásároltunk egy házikót, amelyet gyereknapon vehettek birtokba a gyerekek. Ugrálóvár, csillámtetoválás, lufihajtogatás gazdagította ezt a napot. Nagy segítségünkre volt a programok megvalósításában Kaluha Gábor.

❖ Részt vettünk a kihívás napján.

❖ Júniusban nem csak a bölcsőde apróságainak a ballagása, hanem a 8. osztályosok bolond ballagása is elérkezett és meglátogattak minket, majd bekapcsolódtak a játékunkba.

❖ Köszönjük szépen mindenkinek a segítő, támogató munkát, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a bölcsődei mindennapok a kisgyermek számára élményben gazdagabbak legyenek.

Klestentzné Beke Ildikó

☪ IDŐSEK KLUBJÁNAK HÍREI ☪

A nyár az időseink számára is színesebbé tette a programokat: könyvtár látogatással, kisbéri piacozással, komáromi fürdővel, fagyaltozással.

Élmény volt az iskolás napközis táborozó gyerekekkel eltölteni egy délelőttöt, feleleveníteni régi játékokat (szójáték, Amerikából jöttem, mesterségem címere, célba dobás stb.). Örömmel láttuk őket vendégül egy kis limonádéval, házi szörpökkel, pattogatott kukoricával. A gyerekek és mi is jól éreztük magunkat.

A Polgárórség vezetője, Varajti Gizella rendszeresen látogatást tesz intézményünkben, július végén különböző tesztlapokat hozott számunkra: *Mit tudsz a Polgárórségről? Kresz tábla teszt! Kerékpár műszaki teszt*, illetve egy *Internet* igaz-hamis feladatlapot töltöttünk ki. Tanulságos volt számunk-

ra. Tudásunkat felelevenítettük, tudás-hiányosságainkat pótoltuk Gizi segítségével.

A bölcsődei nyári szünete előtt látogatást tettünk a Szákszendi Bölcsődében. Nagy szeretettel fogadtak bennünket. Klestenitzné Beke Ildikó részletesen bemutatást adott a bölcsődében folyó szakmai munkáról. A bölcsődés gyerekekkel való találkozás után a császári pékségbe mentünk fagyizni.

Zsolnai Sándorné Angéla

EVANGÉLIKUS EGYHÁZI HÍREK

„[Jézus] felemelte a kezét, és megáldotta őket.” (Lk 24,50)

Kedves Szákszendiék!

Hálával tekinthetünk vissza az elmúlt időszakra: családos alkalmakra (virágvasárnapi, tanévzáró istentiszteletre, kertmozira), az épülő lelki közösségre, különféle gyülekezeti csoportjainkra, hittantáborra és gyülekezeti napra. Hála Urunknak, hogy ezeken az alkalmakon idén is töltekezhetünk. A táborban segítőkkel együtt 45-en voltunk együtt napról napra, hogy többet megtudjunk arról, miként is szól hozzánk Isten és vajon mit mond nekünk.

A gyülekezeti napon énekkel, imádsággal, Krisztussal és egymással való közösségben voltunk még együtt. Elmondhatjuk, hogy ezen a napon megéltük, hogy milyen sokféle szolgálati lehetőség van a gyülekezetben, mert minden korosztály, és igazán sokféle módon aktívan részt vállalt belőle.

Idén is volt konfirmáció a gyülekezetben, valamint a húsvét utáni vasárnapon négy hittanos gyermek részesült a keresztség szentségében. Urunk áldása legyen rajtuk!

Pünkösöd vasárnap a gyülekezet közös imádsággal készült a Lélek kiáradásának ünnepére, pünkösöd hétfőjén pedig a komáromi evangélikus kórus valamint Szebik Károly csákvári lelkész szolgált közöttünk.

Köszönjük szépen mindazok segítségét, akik bármilyen módon is támogatják a gyülekezetet – családos alkalmakon, táborban, gyülekezeti napon, szeretetvendégségen, istentiszteleti szolgálattal, imádsággal vagy anyagilag – és ugyanilyen szeretettel hívunk mindenkit, aki csak örömmel nyit felénk.

Alkalmainkkal kapcsolatban templomainkban lehet érdeklődni, valamint a gyülekezet facebook oldalán találjuk az aktuális információkat.

Erős vár a mi Istenünk!

Sinkó-Szabó Lilla, evangélikus lelkész
sinko-szabo.lilla@lutheran.hu
 Tel.: 06 20/824-4418

→ VISSZATEKINTŐ ←

Az elmúlt időszakban történtek:

- ❖ Szákszend Község Önkormányzata május 23-án koszorúzással egybekötött megemlékezést tartott a Száki és Szendi hősi emlékműveknél.
- ❖ Május 28-án ismét közös mozgásra hívtuk a település lakóit a Kihívás napja alkalmából. Reggel 8 órától közösen tornáztunk az általános iskola tanáraival és diákjaival, majd a Kiskuckó óvodások és a bölcsődések érkeztek a Faluház mögötti focipályán felállított akadálypályák meghódítására.
- ❖ Június 4-én megemlékezést tartottunk az Emléparkban felállított Trianoni emlékműnél
- ❖ Június 19-én az Öveges József Általános iskola diákjait láttuk vendégül egy „Magyarország” kvízzel, amit hot-dog evéssel zártunk.

- ❖ Július 11-én részt vettünk Kocson a Kocsitoló fesztivál település korzóján egy Szákszendet bemutató sátorral.
- ❖ Július 28-án Véradás zajlott a Faluházban 17 önkéntes véradó részvételével.
- ❖ A Petőfi Kulturális Program és a Nemzeti Film Intézet jóvoltából a Nemzeti Művelődési Intézet koordinálásával nyolc alkalmas filmklub- filmvetítést nyertünk, amelyből már négy alkalom megtartásra került. A következő négy alkalom az ősszel kerül megtartásra. Ezzel kapcsolatban érdeklődni Takács Tímeánál lehet a 06-20/333 9960-as telefonszámon, vagy személyesen a könyvtár nyitvatartási idejében.
- ❖ Augusztus 16-án a Déryné program jóvoltából, *Donizetti: Rita* című vígoperáját nézhették meg az érdeklődők a Faluházban 18 órától. Az előadás ingyenes volt!

AMICITIA TÁNCSTÚDIÓ az elmúlt hónapok versenyeredményei

Az elmúlt hónapok igazán mozgalmasan teltek az Amicitia Táncstúdióban: táncosaink számos versenyen vettek részt, és fantasztikus eredményeket értek el.

Áprilisban ott voltunk az MLTSZ táncverseny pápai kvalifikációján. Több növendékünk számára ez volt az első megmérettetés, mégis magabiztosan, rutinos versenyzőként álltak színpadra. Kortárs- és moderntánc kategóriákban indultunk, és már a kvalifikáción szép sikereket könyvelhettünk el:

I. hely – Samu Zselyke

I. hely – Varga Antónia Elizabet

II. hely – Gyurcsik Jázmin, Orbán Vivien Dana, Felső Izabella

IV. hely – Kolos Mirtill

V. hely – Kiss Vivien Boglárka

A pápai verseny után több táncosunk bejutott az országos döntőbe. Zselyke és Antónia kiemelkedő pontszámaiknak köszönhetően egyből a haladó kategóriában folytathatták.

Országos döntő – kezdő kategória

III. hely – Kiss Vivien Boglárka (kortárs tánc szóló)

III. hely – Kolos Mirtill (kortárs tánc szóló)

IV. hely – Orbán Vivien Dana, Felső Izabella, Gyurcsik Jázmin (kortárs tánc trió)

Országos döntő – haladó kategória

III. hely – Samu Zselyke

VI. hely – Varga Antónia

A haladó mezőnyben olyan táncosokkal versenyeztek, akik mögött évek tapasztalata áll, így az elért eredmények különösen értékesek.

A kiváló teljesítménynek köszönhetően mindenki továbbjutott az Európai Bajnokságra, ahol már nemcsak a technikai tudás, hanem a színpadi jelenlét és az érzelmek átadása is döntő szerepet játszott.

Európai Bajnokság – kezdő kategória

III. hely – Duó/Trió: Felső Izabella, Gyurcsik Jázmin, Orbán Vivien Dana

III. hely – Szóló: Kolos Mirtill

V. hely – Szóló: Kiss Vivien Boglárka

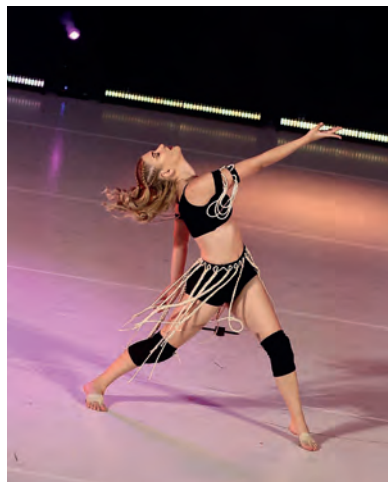
Európai Bajnokság – haladó kategória

III. hely – Samu Zselyke

IV. hely – Varga Antónia

Ezek az eredmények számomra nem csupán a díjakról szólnak, hanem arról is, hogy a gyerekek megtapasztalták: kitartással, egymás támogatásával és a család szeretetével bármi elérhető. A színpadon látni örömeiket és tehetségüket igazi ajándék.

A szákszendi csoportunkba szeptemberi kezdéssel szeretettel várjuk az új jelentkezőket 7–18 éves korosztályban. Kezdő és haladó szinten egyaránt van lehetőség csatlakozni, modern és kortárs táncoktatásunk pedig versenyzési lehetőséget is biztosít a lelkes tanítványoknak.

FALUNAPI BESZÁMOLÓ

A rendezvényt Popovics György, a vármegyei közgyűlés elnöke, Takács Károly, Oroszlány első embere, és több környékbeli település polgármestere, alpolgármestere is megtisztelte jelenlétével, egy másik programról kicsivel később Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő is megérkezett.

A szákszendi falunapon mindig van valami jó kis kiállítás, csodálkoztam is, hogy a Faluházban nem találtam. De rábukkantam az iskola tornatermében a Gerecse Vasútmodellező Egyesület terepasztalára, és fantasztikus! – hangzott el Popovics György köszöntőjében. Az elnök az egyesület mellett Szákszendnek is szívből gratulált, hogy sikerült a faluba hozniuk ezt a látványosságot.

„A szákszendieknek úgy segítünk ünnepelni, hogy piciben bevisszük a vasútállomást az iskola tornatermébe. Ott amúgy is régen járt vonat. Itt majd fog.” Az egyesület ezekkel a sorok-

kal invitálta korábban honlapján a vendégeket, s akik ellátogattak a tornaterembe, az akkor még Szák-Szend vasútállomásának 1902-es állapotára is rácsodálkozhattak a többi település modelljei mellett. Az óriás terepasztal hírére nem csak helyből érkeztek, volt olyan hódmezővásárhelyi család, amely 300 kilométert tett meg a látványosságért. A gyerekek, felnőttek öröme a sínpárokon természetesen közlekedtek is a vonatok, kiegészítő attrakcióként stílusosan „kaller” kezelte a jegyeket, és helyi gyűjtésből különböző, a vasúthoz kapcsolódó tárgyakat, ruházatokat, dokumentumokat is bemutatott a falunapi kiállítás. Azt az 1950 áprilisában kelt kérelmet is láthatta a nagyközönség, melyet Szombathelyre, a MÁV Üzletvezetősége részére címzett az Esterházy Téglagyár, rakterületet igényelve a vállalat száki telepének a szák-szendi vasútállomáson.

A Falunap reggelén a Százszorszép Dalkör szolgáltatta a zenes ébresztőt, s adta tudtára mindenkinek, hogy különleges napra ébredtek, hiszen vár rájuk a színes falunapi forgatag helyi tehetségekkel, sztárfellépőkkel, mindenféle mókával, játékkal kicsiknek, nagyoknak, s ízletes főfogásokkal, süteményekkel.

Kora délután egyre többen gyülekeztek a Faluház parkolójában, udvarán, ahol a Bányató Horgászegyesület csülkös bablevessel, a Szákszendi Horgászegyesület sült hallal, a Vadász-társaság őzpörkölttel, az önkormányzat zöldborsós tokánnyal, a polgárőrség túrógombóccal, az iskolai szülői munkaközösség hot-doggal és jégkásával, a bölcsődei palacsintával, az óvodai jótékonyági sütívásárral kényeztette a vendégeket. Mindemellett a kicsiket, nagyokat arcfestés, Csiri-biri játéktár, tűzoltóautó várta egész délután,

A műsorfolyamat a Kiskuckó Óvoda country produkciója nyitotta, majd Hajnal Máté bűvész varázsolta el (szó szerint) az apróságokat. Az Amicitia Táncstúdió olyan koreográfiákat is bemutatott, melyekkel a Magyar Látványtánc Sportszövetség versenyein bronz, ezüst és aranyminősítéseket szereztek, kimagasló eredményeket értek el az Országos Bajnokságon, ezzel továbbjutottak az Európa Bajnokságra. Ott Samu Zselyke,

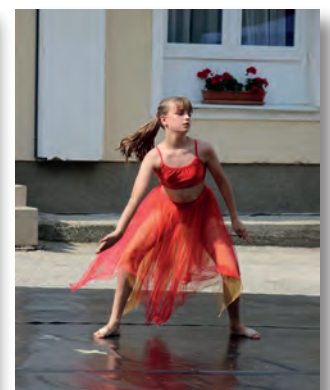
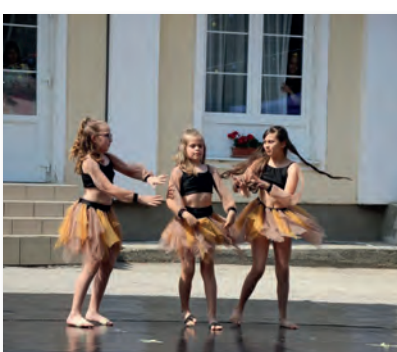
haladó kategóriában 3. helyezést, szintén haladó kategóriában Varga Antónia 4. helyezést, kezdőként Kolos Mirtill szólótáncával 3., Kiss Vivien Boglárka 5. helyezést ért el, Orbán Vivien Dana, Gyurcsik Jázmin, Felső Izabella triója 3. helyezett lett.

A folytatásban érkezett Varga Feri és Balássy Betty, majd a szülők meglepetéstánc, amely ezúttal is méltán váltott ki óriási ovációt, s az érzést, hogy „Megláttam, mondom Úrrristeen! Ki ez a lá-áány? Ki ez a lá-áány?”

A hangulatot a Százszorszép Dalkör fokozta tovább, majd Nyitrai Judit, a szákszendi szenior örömtánc csoport vezetője tette fel a kérdést: tudják, mi történik, ha az 50–60–70, akár 80 felettek egyszer csak táncra perdülnek? A csípőjük, a térdük... és még az unokáik is meglepődnek! A csoport tagjainak testrészeit már egyáltalán nem érte felkészületlenül a tánc, amibe a bemutatkozó produkcióik után a vendégeket is bevonták, hiszen „aki sétálni tud, táncolni is tud, hiszen a tánc sem áll másból, mint lépések egymás utáni sorozatából.”

A falunap további repertoárjában szerepelt mentő kutyás bemutató, Zalay Lídia és Egri József operett, táncdal összeállítása, látványos Luminous LED Táncshow és hajnalig tartó disco.

/forrás: <https://www.szakszend.hu/>

NYÁRI NAPKÖZI FELÜGYELET BESZÁMOLÓI

1. hét (július 14–18.)

Az első héten 13 fő vett részt a napköziben.

A hét elején különleges állatokkal ismerkedhettünk meg testközelből az „Állati- jó bemutató” során. A délután folyamán kreatív foglalkozás vette kezdetét: készítettünk katicabogarat, békát, karkötőt, valamint homokképeket is. A gyerekek lelkesen és nagy örömmel vettek részt a tevékenységekben. Kedden KRESZ- nap volt Gizi nénivel, a polgárörtség elnök asszonya látogatott el hozzánk, és egy játékos KRESZ foglalkozással készült a gyerekeknek. A program végén tesztlapokat is kitöltöttek a résztvevők. Nagyon szép eredmények születtek, külön gratulálunk: Fanninak, Eszternek, Nórának és Ábelnek, akik kiemelkedően teljesítettek és büszkén tértek haza az érmeikkel. Szerdán igazi gyermek paradicsommá változott a Faluház udvara: ugrálóvár, arcfestés és különböző ügyességi játékok várták a gyerkőcöket. A programot ebéd után egy közös mozizás koronázta meg. A gyerekek a Mancs című animációs filmet néztük meg, amely nagy sikert aratott. A film után igazi kereső- és mentőkutyák érkeztek hozzánk, akiket a gyerekek örömmel simogattak és figyeltek. Csütörtökön a gyerekekkel ellátogattunk a szépkorúakhoz, ahol közös játék és kellemes beszélgetések tették emlékezetessé a délelőttöt. Délután folytattuk a Heni, a kukac készítését. A mi kis hernyónk 20 méter-

re nőtt! A hetet egy szuper kirándulással zártuk, ellátogattunk Kocsra a NoliLand állatsimogatóba, ahol barátságos kisállatokkal ismerkedhettünk meg. A programot egy finom fagyizással zártuk Bábólnán, majd egy kellemes játék következett a játszótéren, ahol a gyerekek felszabadultan mozoghattak.

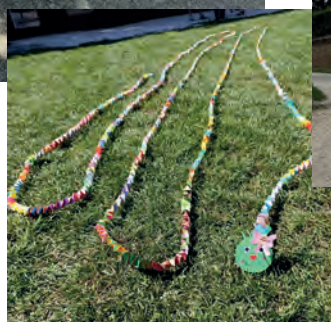
Jakubács Sándorné és Szemes Fanni

2. hét (július 21–25.)

A második héten 15 fő vett részt a napköziben.

Élményekkel teli hét a természet, a kézművesség és a hagyomány jegyében.

Az idei nyári tábor igazi kalanddá vált a résztvevő gyerekek számára, akik egy héten át változatos programokon keresztül ismerkedhettek meg a kézműveskedés, a természet és a hagyományos magyar kultúra világával. Már a tábor elején belevetettük magunkat az alkotás örömébe: az agyagozás során mindenki saját kis mesterművét készíthette el, az agyagos kis kezek nagy lelkesedéssel dolgoztak. A következő napon Veréb Zoltán udvarán tett látogatás is különleges élményt nyújtott, ahol testközelből láthattuk a mezőgazdasági gépeket és egy igazi rally autót is. A színházi előadáson nemcsak a táborozók, hanem a falubeli gyerekek is részt vehettek. A közös nevetés és taps még szorosabbra fűzte a közösséget. Az egészséges

életmód sem maradhatott ki: interaktív foglalkozáson tanulhattak az egészséges táplálkozásról és mindenki elkészíthette a saját „egészséges tányérját” ötletesen, színesen, zöldségekkel, gyümölcsökkel. A tábor csúcspontja azonban kétségkívül a jurta bácsi látogatása volt. A felállított jurta már önmagában lenyűgöző látványt nyújtott, de amit belül találtunk, az igazi időutazásnak számított: korabeli használati tárgyak, népi játékok, mindenki elkészíthette saját névvel ellátott rovásírásos nyakláncát is. A gyerekek szinte lélegzetviszafaftva hallgatták a bácsi történeteit, és úgy tűnt, egy pillanatra tényleg visszacsöppentünk az őszi időkbe. A tábort egy közös szalonnasütés és sátrazás zárta. Bár az éjszaka közepén egy kisebb vihar is végig söpört rajtunk, a kedvünk cseppet sem szegte, sőt még emlékezetesebbé tette az estét.

Összességében egy élményekben gazdag, felejthetetlen hetet töltöttünk együtt, ahol a tanulás, a játék és a közösségépítés tökéletes összefonódását élhettük át.

Fodorné Pintér Veronika és Bazsóné Farkas Adrienn

3. hét (július 28. – augusztus 1.)

A harmadik héten 17 fő vett részt a napköziben.

Július utolsó hetében kezdődő táborunk első napján táskát festettünk textilfestékekkel, ki-ki a saját elképzelése szerint variálhatta a színeket. Második napunkon ellátogattunk a Polwerk Kft.-hez. Hatalmas élmény volt bejárni a kis üzem területét,

ahol szeretettel vezettek körbe minket, közben megkóstolhattuk az éppen készülő, nagyon finom termékeket. Harmadik napon vendégünk érkezett- Riegl Erzsébet- aki megismertette velünk a gravírozást és a fa égetésének technikáját. Mindenki gravírozhatott magának poharat, égethetett kis vágódeszkára kedvenc figurájáról. Következő napunkon ellátogattunk a császári pékségbe, Akóts Józsi bácsi vezetett minket körbe. Megmutatta hol tárolják az alapanyagokat, hogyan készítik a péksüteményeket, kenyeret, valamint azt, hogy hogyan csomagolják be a kész termékeket. Látogatásunk végén itt is megvendégelt bennünket pogácsával, fagyival és még útravalót is kaptunk. Utolsó napunkon moziba mentünk Tatabányára, ahol megnéztük az Így neveld a sárkányod című filmet. Ezt követően a McDonaldsban falatozhattunk, megbeszéltük az élményeinket. A programokkal gyorsan eltelt minden délelőtt, délutánonként volt idő közös játékokra, társasozásra, kártyázásra, bunker építésre és közös sétára a zúgóhoz.

Gombásné Jaczkó Veronika és Dóka Mária Alexandra

4. hét (augusztus 4–8.)

A negyedik héten 7 fő vett részt a napköziben.

Anikó nénivel az utolsó héten táboroztattunk, így bár csak kevés gyermekkel, de nagyon jó hangulatban telt el ez az egy hét. Első napunkon Kisberről látogatott el hozzánk Gergő bácsi és Böbe néni. Egy vidám táncbát tartottak sok játékkal,

ezt követően a gyerekek beöltöztek a népviseletekbe és a hozott hangszereket, dob, ukulelét és nagybőgőt is kipróbálhatták. Második napunk homokkép készítéssel telt, az aprólékos munka az egész délelőttöt kitöltötte, délután pedig a tábor elején elkezdett Heni a hernyót folytattuk és színeztünk. Szerdai napunkat nagyon várták a gyerekek, hiszen batikoltunk, sok szép egyedi mintájú és színű póló készült a nap folyamán, amit mindenki boldogan vitt haza. Délután a Vuk-ot nézhettük meg a Faluházban egy vetítés keretein belül. Csü-

törtökön ellátogattak hozzánk a Bajnai Zöld Tündérek, akik segítettek játékosan megérteni a környezettudatosság fontosságát, sok újrahasznosított, tanulságos játékot hoztak a gyerekeknek, emellett egy bábelőadáson is részt vehettünk, ami szintén a környezettudatosságról szólt. Pénteket várták a legjobban a gyerekek hiszen jött Tatáról Timi néni, aki egy interaktív zenés táncos bulival segített zárnai a hetünket, ezt pedig követte csillámtetoválás és lufihajtogatás.

Wolf Boglárka és Gyurcsik Anikó

Portrék háttérrel – 1. rész

A 101. életévben

Vinkóczi Lajosnét, Kedves Margit nénit keressük a Száki utcán, egy széles, dupla telken. Valamikor két ház állt itt egymás mellett; amelyik már nincs meg, a telek bal oldalán, abban hunyt el 1922-ben a híres főgimnáziumi tanár-igazgató, Kemenes Kempf József, Margit néni naganyjának a testvére. Az a ház, amit ő építtetett, a Fő utca egyik tekintélyes épülete, így méltán tarthatja magáénak a falu a híres klasszika-filológust (görög-latin szakos tanárt), műfordítót, aki tankönyveket, ifjúság számára készült kiadványokat is írt.

Kempf tanár úr pályafutása Budapesten bontakozott ki; Margit néni viszont, bár Budapesten született, csecsemő korától fogva egész életét ezen a házhelyen töltötte. Valamikor Szend lakott részének szélét jelentette ez a tájék, hiszen 1925-ben, amikor Margit néni világra jött – és még nagyon sokáig – ezen a házon túl csak néhány állt még; a legszílen Szabó Lászlóké, a másik oldalon meg Matiszéké. A Száki út folytatásában már a szőlők sorakoztak, és csak „a körösztnél” (Kovácsék és Klestenitzék között) kezdődött Szák. A gyerekkori játszótársak Bauer (szendiesen „Baor”) Bözsi, Matisz Miki és Matisz Ili voltak. Az akkori gyerekek életében a munka korán felváltotta a játékot; Margit néninek Matiszékéről azonnal a szecs kavágás jutott eszébe. Amikor azt kérdeztem, mit játszott szívesen, a fára mászást említette, mert lány létére a legmagasabb hárs sem jelentett számára akadályt. De leg-

inkább gyümölcsfákon edzette magát, mert a termést le kellett szedni.

Mintha már készült volna a fiús játékkal a férfimunkára. A férfierő, a nagypapa 1934-ben halt meg. Az édesanya, Kedves Istvánné Czecher Margit tragikusan nehéz sorsú asszony volt; férjére nem számíthatott, és korán, 55 évesen elhunyt. Majd a nagymama elvesztése tette a helyzetet még nehezebbé. Nem tudhatjuk, hogy Margit néniből mi lehetett volna, ha a körülmények, különösen a második világháború közbejöttene nem akadályozza meg a tervezett továbbtanulását. A sok tennivaló mellett is jó tanuló volt, énekelni és szavalni pedig nagyon tudott és szeretett, minden lámpaláz nélkül. Az 1–4. osztályban Kovács Eszter tanította, majd 5–6.-ban Fábíán Gyula. Az ezt követő ismétlődő iskola hetente kétszer, szerdán és szombaton délután zajlott. A Horthy-rendszerben tanítás előtt kötelezően minden gyerek, minden felekezettől reggelente könyörgésre járt a saját templomába, akkor is, amikor már államosították az iskolát. Ezen kívül óraendbe beépített hittanórákat is tartottak. Margit néni az öreg plébános, Dömötör Lőrinc mellett hitoktatójára, egy fiatal, Horváth nevű káplánra is jó szívvel emlékezik.

Az egyházközségek élénk kulturális életet éltek. A katolikus leánykör is, amely Kalmár Margit kántor-tanító vezetése alatt állt. A fiatalok két-három hét alatt megtanultak egy-

egy színdarabot, amit aztán a nagy iskola színpadán előadtak. A bevételből asztalokat, székeket, pingpongasztalt vásároltak maguknak. Margit néni nem maradhatott ki a színjátszásból; leendő férjével is szerepelt együtt.

Már gyermekkorban bőven kijutott a munkából. Az iskolából elkéredzkedhetett, aki a család felnőtt tagjainak ebédet vitt a határba. A parnaki földek kb. 3 km-re feküdtek, oda szekerezett Margit néni, hol egy lóval, hol két tinóval, a munkától függően. A befogas, a hajtás férfimunka, meg a szekér megrakása is, de ő elsajátította. Természetesen ez nem mentette fel a női tennivalók alól. Emlékszik arra is, hogy többen együtt kapáltak a határban, közben énekeltek, s a legények és leányok kórusban dalokkal felelgettek egymásnak. Ha kellett, szántott, vetett egyedül, de még az ekét is maga rakta fel a szekérrre. Nem más vezette be ebbe a mesterségbe, mint Czecher József, édesanyja testvére. Egyszer megkérdezte tőle, hogy „hát én rámm mit hagysz?” A nagybácsi így felelt: „Köszönd meg, hogy megtanítottalak dolgozni!” Akik ismerték Czecher Józsefet, emlékezhetnek Szabó Péter nevű nevelt fiára, aki itt járt iskolába. A bácsi második feleségének gyermeke volt.

A paraszti munka csúcса az aratás. Margit néni a fiatalabbakkal szívesen megosztja, hogy milyen szép rendje volt a gabona kézi betakarításának, ami egészen a téjesítésig tartott. Hajnali fél 5-kor mentek a határba az aratók, a harangszó már ott érte őket. A lekaszált gabonaszárakból sarlóval marokot alakítottak ki. Két marokból kötöttek egy kévét. Hét kévéből lett egy kepe. 28 kévéből (tehát 4 kepeből) egy kereszt. Aratás után takarodtak, tehát lovaskocsin hazaszállították a kévétet „a szűrűbe” (a hátsó udvarra), ahol a cséplésre vártak asztagba rakva. Egy aratóbrigád általában három főből állt, az alábbi öt feladat elosztására: kaszálás, kötélterítés, marokszedés, kötözés, gereblyezés. (Természetesen a kötél is gabonaszárból volt összetekerve.) El lehet gondolkodni, milyen fizikum kellett mindehhez, és a faluban majdnem mindenkinek el kellett sajátítani. Margit néni már 12 évesen megismerkedett a marokszedéssel, és nagyon sokszor ketten arattak nagybátyjával.

Új korszak kezdődött 1953-ban, amikor házasságot kötött Vinkóczi Lajossal. Ettől kezdve mindig volt műhely a háznál. Hiszen Margit néninek a férje szerelő volt, a veje és a fiúunokája – a két Hajós Feri – pedig autószerelő. A férjnek, Lajos bácsinak az édesapja Nyalkáról került Szendre. Nővére Csúry János felesége volt. Lajos bácsi testvérei: Tera és Karcsi; utódaikat már a fiatalabbak is ismerik. Lajos bácsi eredetileg lakatos volt, de a villany- és egyéb szerelést is kitanulta, miközben gépállomásokon, téeszekben volt traktoros. Sokat mesélhetne az 50-es évek mezőgazdaságának viszontagságairól, de sajnos fiatalon elhunyt szívbetegeésben, amikor felesége 47, lánya 14 éves volt.

Margit néni kérdeztem, hogy könnyebb lett-e az élet, amikor a termelőszövetkezet megalakult, a falu élete megváltozott. Számára nem lett jobb, hiszen az állatoktól megválni keserves dolog. A lovak és a tehén a téeszbe került, és ez nehezebbé tette többek között a határjárást is. Margit néni

nem lett téesztag, csak a nővére. De állattartás, kertészkedés a háztájiban is volt bőven, és ez így maradt a mai napig.

Közben Vinkóczi Lajoséknak megszületett a lányuk, Erzsike 1958-ban. Mindnyájan ismerjük őt, hiszen utolsó munkahelye a régi „kis bolt” volt a Győri utcán, a kocsmaudvar végén. Sokat köszönhet édesanyjának, de meg is hálálja gondoskodó szeretettel. Margit néni segített az unokák, Feri és Lilla felnevelésében, és 91 évesen még főzött a családra. Erzsike örökölte a rendkívüli szorgalmat és munkabírást, és kíséri Margit néni a templom felé vezető úton. A lányunoka, mai nevén Pintér Lilla Budapesten él és dolgozik. Házastársával együtt programozó matematikusok; a férj az ELTE-n, ő pedig a General Electric kutatócsoportjának vezető fejlesztője. Többek között nevékhöz fűződik a francia program alapján kifejlesztett 3D-s röntgen, amit már az egész világon használnak, és óriási a jelentősége a gyógyászatban. Kíváncsian várhatjuk a következő generáció történetét, hisz a dédunoka, a kisiskolás Dani már most matematika tehetségnek mutatkozik.

Miért mondom, hogy Margit néni ma is aktív? A csípőizület kopása már korlátozza a mozgását, de az értelem és a lélek ma is eleven. Az újság és a tévé segít abban, hogy nem szakad el a világtól, még így sem, hogy az érzékszervek nem a régiék. Olyan vasárnap nincsen, amikor ne készülné misére menni. Mindig tökéletesen otthon érezte magát a templomban, s még ha nem szokványos és latin nyelvű liturgiába kellett bekapcsolódnia, az sem okozott nehézséget. A Rózsafüzér Társulatnak ma is oszlopos tagja. De az ember teste is templom, a Szentlélek temploma. És ha nincs más tennivaló, mert éjszakai csendességben elkerül az álom, a rózsafüzér, akár csak a tíz ujjunk formájában, mindig kéznél és szívnél van. Mindig van kiért és miért imádkozni.

Goór Judit

KERTI ÖTLETEK ŐSZRE ÉS TÉLRE

Az ősz a kertben nem a vége, inkább a megalapozása a folyamatoknak. Nemcsak a betakarítás időszaka, hanem a tervezése és újratervezése is, akárcsak a tél. Mégpedig a klímaváltozás tudatában.

Kezdjük a veteményezéssel! Nem tudhatjuk, hogy a fokhagymából az őszi vagy a tavaszi válik be jobban, így érdemes mindkét évszakban ültetni belőle, már csak azért is, mert a fogyasztásra szánt fokhagymának kezd „reális” ára lenni a kereskedelemben. De vigyázzunk, hogy megfelelő, őszi fajtát válasszunk dughagymának. Erre sajnos nem minden gazdaboltokban ügyelnek. A mákról biztosan állítom, hogy az őszivel több szerencsénk lesz, mint a tavaszi vetésével. A cékla és spenót is jó másodvetés; kedvező időjárás esetén az őszi vetés sikeresebb lehet. A krumpli hulladéka, maradéka, apraja, csírája, héja is alkalmas tél alá vetésre, legegyszerűbben mélymulcsban, ahol a kolorádó bogár nem kíséri. A zöld leveles növények, mint a petrezselyem, snidling, salátafélék is esélyesebbek a hűvös évszakokban, és nem vagy kevesebbet kell őket öntözni. A káposztafélék nyár végén még telepíthetők, s folytatják a növekedést kb. novemberig, de a bimbóskel és a brokkoli akár télen is. Ezért jó, ha olyan helyen vannak, ahol nincs őszi szántás.

Az ősz az évelők, az eper és a fás szárú növények telepítésének ideális ideje. Többnyire egyetlen beöntözéssel rábízhatjuk őket a télre. Azonban korábbi tapasztalatainkat felhasználva át kell gondolnunk, hogy házunk tája és kertünk milyen fejlesztéseket, változtatásokat igényel, milyen arányban legyen a füves és a beépített terület, a gyümölcsfák, az egyéb fák, a bokrok, a dísnövények, és hol, mekkora területen legyen a veteményes. Megfelelően vannak-e árnyékolva az épületek és az egy-nyári növények? Hogyan gyűjtjük, tároljuk az esővizet? Hogyan lehetne a nyári hő csökkenteni, a nedvességet a talajban megtartani? Hogy állunk a komposztálással és trágyázással, és a saját erőnkkel?

Néhány ihlető gondolta a fákról. Egy ma már nem nézhető tévécsatornán láttam egy filmet egy éhező afrikai faluról, ahol egyetlen értelmes ember klímaváltozást idézett elő. Azzal kezdte, hogy amikor a hosszú aszály után lezúduló nagy esőt várta, már gödröket ásott, fákat ültetett bele és ezzel megfogta a vizet. Amikor már elég sok fa nőtt a falu határában, lehetett kisebb növényeket

is ültetni, és néhány év múlva elkezdődött a gabonatermelés. Más példa: Skandináviában sok kiszáradt fát nem vágnak ki, hanem ott helyben szobrot faragnak belőle. Sopronban egy üdülőt finnek építettek, és a közelben álló fenyőt meghagyták, inkább a ház falát rakták görbére, ívesre. Nálunk sem kellene irtóhadjáratot indítani minden fa ellen, ami állítólag a házakat, kerítéseket, sírköveket és a közlekedést veszélyezteti, ellenben az invazív ecetfát időben kellene kiirtani. Kár, hogy a diófa nem divat, helyette a ciprusokat látni mindenfelé, pedig azokat a madarak sem szeretik. Azért, mert egy gyümölcsfa néhány évig nem terem valamilyen éppen aktuális kártevő miatt, még ezer haszna, előnye van. A diót valamikor nélkülözhetetlennek tartották a határban az árnyéka miatt. Hát gondoljuk át, idén ősszel mit érdemes ültetni a házunk táján, esetleg az előregedett vagy a magról kelt gyümölcsfákat mivel lehetne beoltani, mert januárban szokás az alkalmas vesszőket kiszemelni.

Az avart a legtöbben szemétnek tartják és elszállítatják, ahelyett, hogy helyben komposztolják vagy mulcsnak használnák. Nem rendetlenség a fa alatt hagyni a saját levelét! A giliszták dolga eltakarítani. Amit a földtől elveszünk, annak oda vissza is kellene jutni, különben ne csodálkozzunk, ha nincs humuszképződés. Nem kellene mindent lebetonozni, mert azzal a víz természetes útját is elzárjuk. Kecskeméten, ahol esőkertereket hoznak létre, nem egy esetben visszabontatják a túl sok burkolatot a közterületen. (Természetesen nem az autópályák vízelvezetéséről beszélek, hanem a házak környékéről.) Gyulai Iván kísérleti telepén a téglalap alakú kert déli oldalán magas, nem gyümölcsstermő fák állnak, hogy a túl erős napot szűrjék. Angliában szőlőt, vadszőlőt, rózsát, borostyánt és mindenféle virágot futtatnak az épületekre, ami valaha nálunk is divat volt, pedig akkor még nem kínozott minket nagy forróság. A futónövényeknek három típusa van: az egyik függőleges támaszt igényel (pl. hajnalka, szőlő, klematisz, lilaakác); a másik vízszinteset (pl. futórózsa, szeder, sarkantyúka); a harmadik pedig tapadókorongokkal a falra fut, annak károsítása nélkül (pl. vadszőlő, borostyán, trombitafolyondár). A tető vagy a kapubejáró befuttatása, a luga-sok, a sövények és élő kerítések különösen sokat jelentenek a hőmérséklet csökkentése terén. De a lapos tetők pozsgás és sziklakerti növényekkel való betelepítése is

jó megoldás a zöld területek növelésére. Rozzant épületek, kerítések, a kertbe való belátás eltüntethető futónövénnyel.

A legkevésbé klímabarát megoldás a zöld nyírott gyep. Ezt öntözni a legnagyobb energiapazarlás. Már a közparkokban is arra törekszenek, hogy fű helyett minél több szárazságtűrő egynyári virággal borítsák az ágyásokat, még inkább félfás évelőkkel, pl. levendulával. De ha magától is nő a gyep, akkor próbáljuk hasznosítani. Gyulai Iván mélymulcsos ültetvénye újabban szénán alapul. Akinek van egy jó nagy kertje – Szákszen-den nem ritka –, annak $\frac{1}{10}$ -én mélymulcsos műveléssel megtermelhető a szükséges zöldség, a kert $\frac{9}{10}$ -e pedig kaszálóként biztosítja a mélymulcsot az $\frac{1}{10}$ számára.

Akit érdekel a Gyulai-féle komposzthagyó mélymulcs, október végétől március végéig halmozza fel azt a laza és szellős 60 cm-es réteget, amely tavasszal palántázásra, krumpliültetésre vagy magvetésre használható. Sőt már most ott lehet alatta a fölösleges krumplink. Széna, szalma vagy falevél kell hozzá, illetve ezekhez hasonló növényi maradványok, és a megfelelő szén-nitrogén arány érdekében valamennyi trágya vagy hígított trágyalé, no meg megfelelő szellőzés a korhadáshoz. Egyéb részleteket interneten a professzor előadásain lehet hallani.

Ha gyümölcsfa telepítésére vállalkozunk, ne ringassuk magunkat abba az illúzióba, hogy a különlegesen finom fajták igazán jó befektetést jelentenek. Érdeklődjünk inkább az ellenállók, az időjárás szélőségeket jobban tűrők iránt. Nekem pl. idén a rózsakajszim megúszta a fagyokat, mert később virágozott. A szőlő bírja a mostani klímát, de nem mindegyik fajtája szereti a tűző napot. Másként fogalmazva: a legnaposabb, legmelegebb helyekre leginkább szőlőt érdemes futtatni, de nem mindegy, milyen fajtát.

Lassan, de terjed a gyógynövények divatja. Telepítésük szintén ősszel szerencsés. A zsálya a legfontosabb és leghasznosabb teát adja. Vízben lehet a hajtását gyökereztetni, majd egy ideig (kb. egy évig) cserépben tartani, végül szabadföldben napos helyre ültetni. A rozmarin, a levendula, a kakukkfű dugvánnyal szaporítható, tehát félfás szárat kell földbe tenni, egy ideig öntözni. A már megeredt, meggyökerező kis növénykékből lehet a következő ősszel ültetvényt kialakítani. Aki a nulláról indul, az tud vásárolni a kertészetekben egy-egy cserépes példányt, és néhány év alatt nagy területeket népesíthet be velük, gyűjtheti a teáját. Aki köhögős, allergiás, annak legyen kakukkfűje! A magas vérnyomásúak termeljék meg az orbáncfűvet, galagonyát, levendulát és citromfűvet maguknak! De ne virágföldben pátyolgasuk őket, mert a meszes, agyagos talajt szeretik. Erdőkről-mezőkről hozhatunk egy-egy kis cserjét, bokrot, szamócát, csak legyen velünk ásó. Ha cickafarkot, lándzsás útifűvet, pásztortáskát vagy papsajtmályvát látunk a gyomok között, figyeljünk fel rá, és attól függően, mire

van szükség a családban, gyűjtsük be a növény megfelelő részét! Csodálatos gaz az ökörfarkkóró: kemény talajban is megél, érdemes a kertben meghonosítani.

Ha ősszel sövényt vagy dísznövény-ágyást készítünk, nem kell feltétlenül költekeznünk. Egész évben kiszemelhetjük magunknak az őszi telepítés alanyait. A kertben és az udvaron itt-ott felbukkannak spontán módon szaporodó hibiszkuszok, yuccanövények, szétszedhető ribizlik, túl sűrű íriszek, krizantémok, öregebb gyógynövények. Ezek ismerik és szeretik a kertünket, érdemes őket az üres helyekre telepíteni. Bővül a választék, ha ismerősök megajándékoznak újfajta gyümölcsstermő bokrokkal. Nekem csak arra kell vigyáznom, hogy karót is tegyek az új telepítések mellé, vagy észrevehető alakzatban helyezzem el őket, különben a majdani fűnyírásnál, kaszálásnál nem vesszük őket észre. Az eloregedett eperből vagy szamócából ültessünk szét a kertben mindenfelé néhány tövet, főleg a gyümölcsök alá, mert ezek a legtöbb fának vagy bokornak jó társai.

Késő ősszel kerül sor a szántásra vagy ásásra. Előtte ajánlatos komposztot vagy trágyát teríteni a földre. De a gyümölcsfák talaja is kapjon télre tápanyagot és takarást. Szántás után egy kis zöldtrágyát is lehet vetni a jövő évi zöldségek elé, ha bőven van saját, fogott vetőmagunk, pl. körömvirág, facélia, spenót, mustár stb. Télen is nézzük meg, mi történik a kertben! A kényes, fiatal gyümölcsfák törzsét védelmezzük papírral, hogy a vadak meg ne rágják! A még élő és féltett zöldségekre javasolt hálót rakni. Figyeljük, hogy a csapadék, a talaj hogyan viselkedik, és ha szükséges, akadályozzuk meg a víz elszökését egy-egy árokkal, gödörrel. Ha kedvező az időjárás, tudjuk gondozni az őszi veteményeinket. Olykor még karácsonykor is szüretelhetünk valamit a kertből.

Mikor kevesebb a kinti munka, olvasgathatunk a kertészetről. *Chathrine Delvaux Permakultúra hónapról hónapra* c. könyve (Gingko Kiadó, é. n.) nagyon sok hasznos tanácsot ad. Nemcsak figyelmeztet az aktuális tennivalókra, hanem segít, hogy kertünk termékenyebb, egészségesebb, tápanyagban gazdagabb, étellel telibb legyen. Ilyen olvasmány után a saját házunk táján új lehetőségeket találunk, anélkül, hogy a munkánk szaporodna.

Goór Judit

Szüreti felvonulás

2025. október 18-án ismét szüreti felvonulás. Kérjük a lakosság segítségét, hogy a lentebb felsorolt fix megállóhelyeken várják a felvonulókat, ahol lelkes táncosok csoportja bemutatóval örvendezteti meg az érdeklődőket!

A Szákszendi Százszorszép dalkör is kíséri a felvonulókat.

Az állomásokon lehetőség lesz süteménnyel, pogácsával és innivalóval kínálni a felvonulókat!

Indulás 13:00 órakor a Szendi foci pályától.

Megállóhelyek:

- Győri utca – Szendi foci pályája (indulási pont és egyben első megállóhely)
- Durgula vegyesbolt (Csillag u. bejáró)
- Csillag utca – Kossuth L. utca találkozója
- Fő utca (katolikus templom mellett)
- Száki utca – Faluház
- Móra F. utca – volt száki búcsú tér (Ady E. utca bejáró)
- Dózsa Gy. utca (száki evangélikus templom mellett)
- Petőfi S. utca (Klestenitz kert alatt)

**ESTE 20:00 ÓRÁTÓL BÁL A FALUHÁZBAN
A KISKUCKÓ ÓVODA SZÜLŐI SZERVEZETÉNEK SZERVEZÉSÉBEN**

ŐSZKÖSZÖNTŐ

családi sportnap

2025. szeptember 13.

14:00 Motoros felvonulás

15:00 Amicitia táncstúdió bemutatója

16:00 Extrém Bike Show – kerékpáros bemutató

**16:30 Bringasuli – akadálypálya a füves területen
(aki teheti, bicóval érkezzen!)**

**18:00 Kangoo Nikivel – kangoo cipők felpróbálása –
közös ugrálás**

19:00 Tombola

20:00 Mongoose együttes

21:30 Disco Dj Dóbival

Kísérő programok:

**tulipános játszóház, rekesztorony építés, élő csocsó,
kavicsfestés, logikai játékok**

Étel, ital, fagyi, kürtőskalács, vattacukor